

El debat sobre el futur de la Comunitat Europea

FRANCESC GRANELL

Partint del debat sobre el futur de la CE que s'ha produït a partir del no a Maastricht dels danesos i del sí a Maastricht dels irlandesos, l'autor analitza les realitats i problemes de la integració comunitària Europea en vigílies del Consell Europeu que se celebrarà al final d'aquesta setmana a Lisboa i conclou que no sembla justificat l'euroescepticisme que aquests dies s'ha anat manifestant.

Quan el Consell Europeu que es va celebrar a Maastricht va permetre finalitzar —el desembre passat— el Tractat de la Unió Europea tot semblava indicar que ens invadia una autèntica onada d'eurooptimisme integrador.

Només unes setmanes després —el 7 de febrer— el Tractat era signat pels ministres representants dels Dotze i quedava obert el procés de ratificació de l'esmentat Tractat, que comprenia i comprèn tot un conjunt de disposicions que han de permetre aprofundir la integració econòmica i les polítiques de la Comunitat Europea actual i dos aspectes nous del procés cap a la unió europea: la política exterior i de seguretat comuna i la política de cooperació en qüestions policials, de justícia i migracions.

Tothom sap que arribar a signar el Tractat va exigir un llarg procés de negociació en les conferències intergovernamentals política i econòmica, i tothom sap que el resultat al qual es va arribar va semblar massa ambiciós per als uns i massa limitat per als altres, com sempre acostuma a passar en els processos negociadors llargs i difícils, com va ser el que va conduir a la signatura del Tractat de Maastricht.

A partir d'aquí la polèmica estava servida, perquè els elements d'aprofundiment de la Comunitat Europea cap a la unió econòmica i monetària han de servir per limitar les competències econòmiques dels governs dels Estats membres de la Comunitat i el mateix es pot dir respecte a qüestions controvertides com la ciutadania europea i el dret de vot dels ciutadans residents a altres països, la comunitarització dels visats i controls policials i l'intent d'arribar a una autèntica concertació en la política exterior de la Comunitat en uns moments, a més, de profunda transformació de les relacions internacionals post-Guerra

Freda.

Però el debat va quedar bastant limitat fins al moment que el 51% dels danesos que van ésser consultats en referèndum —el 2 de juny— van donar el no a la ratificació per Dinamarca del Tractat de la Unió Europea. Va ésser a partir d'aquell dimarts que els detractors dels avanços en la integració comunitària van trobar ales per criticar les retallades de sobirania que suposava Maastricht, el centralisme i la burocràcia dels euròcrates brussel·lencs, el nou intervencionisme del president Delors i molts altres aspectes del procés integrador europeu.

Si fins a aquell dia s'havien produït les preses de posició dels lobbies, que feien la seva feina en molts terrenys: els agricultors oposant-se a la reforma de la política agrària comuna decidida pel consell de ministres, els municipis demanant d'ésser inclosos al Comitè de les Regions que s'ha de crear segons el Tractat de Maastricht, els països del Benelux advocant pel paper dels Estats petits en el futur de la Comunitat, les organitzacions no governamentals amoninades per possibles pèrdues de finançament comunitari davant certes possibili-

tats d'acció administrativa directa dels serveis de la Comissió; a partir de llavors els antifederalistes es posaven molt durs recordant els mals de confiar en una Europa dirigida des de Brussel·les d'esquena als europeus.

Aquest nivell de discussió ha estimulat que molts arribessin a dubtar del que s'havia decidit a Maastricht, i alguns líders polítics han ofert referèndums als electors sentint-se gairebé culpables d'haver signat el Tractat de Maastricht.

Dins d'aquest ambient viciat ha estat un autèntic cop d'eurooptimisme que els electors irlandesos votessin sí a la ratificació del Tractat, amb gairebé un 70% dels participants, al referèndum del 18 de juny.

Alguns han arribat a dir aquests dies que, de la mateixa manera que fa uns mesos va desaparèixer el COMECON dels països socialistes, la Comunitat podria desaparèixer o diluir-se en un pròxim futur, com va passar amb l'Imperi Romà o amb l'Imperi Carolíngi.

Jo no crec que tot aquest euroescepticisme sigui justificat.

És evident que a Europa existeixen forces desintegradores i és evident que els britànics, que assumiran la presidència del Consell de les

Comunitats Europees en el segon semestre d'enguany —després del Consell Europeu que se celebra en els últims dies de la presidència portuguesa aquesta setmana a Lisboa—, no seran els que més impulsaran potencials elements de federalisme europeu per la visió intergovernamental de la integració continental que es té des de Londres; però és evident, també, que el món econòmic confia en el Mercat Únic, que es posarà en marxa l'1 de gener de 1993, i en els elements d'estabilitat que ha portat el Sistema Monetari Europeu i que en el futur haurà de portar la unió econòmica i monetària europea.

Segurament el Mercat Únic no veurà aprovades la totalitat de les seves directives a temps i és probable que encara es vagin produint daltabaixos monetaris i financers comunitaris no volguts o desavinences respecte al futur del pressupost de la Comunitat Europea per al període 1993-1997. I és segur, també, que les perspectives d'ampliació de la Comunitat per l'entrada de nous Estats europeus generarà tensions i desavinences entre els partidaris de la profundització de la Comunitat i els partidaris de la seva ampliació.

La Comunitat és, en aquest sentit, prou plural per deixar espai per a visions per ara no prou articulades, però a mi em sembla que la convicció que Europa ha d'unir-se per fer front amb èxit a la creixent mundialització està molt per sobre de les forces disgregadores en aquest moment existents.

Es pot creure més o menys en el Tractat de Maastricht, però del que no hi ha dubte és que el Tractat de Roma i l'Acta Única Europea comporten prou elements d'interdependència intraeuropea per pensar que sense l'acord de Maastricht la integració Europea s'aturaria.

Francesc Granel·l és director a la Comissió de les Comunitats Europees i catedràtic d'organització econòmica internacional a la Universitat de Barcelona

Marilyn Monroe 30 anys després

JOSEP MARIA SUBIRACHS

A principis del mes d'agost, en plenes Olimpíades, es compliran exactament trenta anys de la mort de Marilyn Monroe. L'autor recorda l'actriu com una dona que va tenir la capacitat d'elevat l'instint a la categoria de l'erotisme, sense caure en la pornografia o en la cursileria. A l'article, fa un resum de la seva filmografia, alhora que situa el tràgic fet de la seva desaparició com un dels moments més tristos d'aquest segle.

identifiquen l'ésser humà. La voluntat de plan-tejar-se problemes i de crear-se necessitats (l'existència de l'art n'és l'exemple més destacat), la facultat de fabricar utensilis, la de donar un nom a cada cosa i de fixar amb l'escriptura la comunicació originàriament oral, la noció del pas del temps i la consciència de la mort són, junt amb l'erotisme, els pocs però definitius atributs que ens diferencien dels altres éssers.

Quan, fascinats per la finestra oberta vers el món que va ser per a nosaltres el cinema nord-americà, vàrem veure-la per primera vegada en

una brevíssima aparició en *Asphalt Jungle* de John Huston, vàrem estar segurs que aquella beneïda intel·ligent que es feia anomenar Marilyn Monroe, ja que el seu nom vertader era Norma Jean Baker, ens acompanyaria sempre. Aquesta impressió va ser reforçada aquell mateix any de 1950 per una altra obra mestra *All about Eve* de Joseph Leo Mankiewicz.

Després varen seguir quinze títols més, entre els quals destaca *The seven year itch*, que ens va arribar amb el nom de *La tentación vive arriba*, de Billy Wilder el 1955, on la Monroe re-

crea la figura arquetípica de Venus seminua sobre el respirall del metro a l'encreuament novaiorqués de Lexington amb la 52. Imatge que Gene Wilder plagiarà 29 anys després en *The woman in red*.

L'any 1962 va començar a treballar en *Something's got to give*, una comèdia de George Cukor, mentre ella estava vivint un autèntic drama. Finalment, el 5 d'agost varen tenir lloc les nocces d'Eros i Thanatos oficiades amb una sobredosi de Nembutal.

Per això no podem oblidar aquella estrella fugaç que va deixar una estela en els nostres somnis i que ha desencadenat tanta iconografia i tanta literatura des d'Andy Warhol a Madonna, des de Terenci Moix a Truman Capote...

Em sembla doncs oportú recordar aquest tràgic aniversari (encara que darrerament se'n parli com d'un homicidi) que va avançar-se sols un any a l'assassinat de Dallas i constatar que aquest curt segle, que va començar amb la guerra del 14 i ha acabat amb la fi de l'URSS, va sofrir amb aquests fets una forta sotragada.

Josep Maria Subirachs és escultor

BÚSTIA

Colom i Mallorca

Em sap greu haver de discrepar del senyor Girabal quan en el fons estem d'acord en la catalanitat de Colom. Tanmateix, tant l'atribució a Mallorca d'ésser la terra nadiua del descobridor com la seva condició de jueu, són, ara com ara, completament fora de lloc i no fan sinó acreïxer l'escepticisme dels qui no creuen en la nostra tesi.

I dic això no pas perquè Colom no pugui ésser mallorquí, o sia català de Mallorca, sinó per tal com les raons que fins ara se n'han donat són absolutament frèvols o impossibles: el document Borromeu, la del fill del príncep de Viana, la que pretén davallar del llibre *Forenses y ciudadanos*, etc.

No m'entretindré refutant-les. Sols pel que fa al dit document, cal dir que el meu atent

contraopinant no ha entès gens ni mica el que jo exposava, que era, ni més ni menys, que tal document havia "eixit a la llum durant la dictadura de Primo de Rivera, després de la bomba d'Ulloa i amb la finalitat evident de contrarestar-la". És a dir, que el document Borromeu era quelcom anticatalà, i no pas, com ho ha entès el senyor Girabal, un document aparegut com un contrapès a l'anticatalanisme de dictadura esmentada. I aquesta raó, la d'ésser el sudit document un element destinat a embrutar la tesi catalana que llavors emergia triomfant —i que no era sollada per falsedats com ho era la genovesa— és una més de les moltes que fan dejectable el tal paper. Recordem, altrament, que Ulloa va declarar al seu temps, al diari *La prensa* de Buenos Aires, que el document publicat per Rubio i

Borràs i el diari *ABC* era "una falsificació escandalosa fargada pels italians".

Pel que fa al llibre de Josep M. Quadrado citat més amunt, publicat a Mallorca el 1847, no diu pas que els fills de Joan Colom es llancesin al mar a les ordres de Renat d'Anjou i de Lluís XI, ni diu tampoc que els fills d'aquell es diguessin Joan ni Bartomeu ni parla de cap nebot anomenat Joan. Només diu que Joan Colom fou un dels claments davant la justícia reial per haver estat extorquït pel veguer. En un mot, que el llibre *Forenses y Ciudadanos* no forneix cap argument a la mallorquinitat del descobridor.

Ho repeteixo. Les raons de mallorquinitat que ací he discutit no permeten de fer les categoriques afirmacions que el senyor Girabal fa. *Caius Parellada. Barcelona.*

Lluç amb paràsits

Vull alertar totes les mestresses de casa a l'hora d'anar al mercat. Amb pocs dies de diferència m'he trobat que he comprat lluç fresc de palan-gre ple de paràsits.

El primer cop vaig denunciar-ho a la direcció del Mercat, on a part del director em va atendre el veterinari, que va fer l'examen del producte.

La denúncia la va trobar correcta, però va dir que això podia passar a qualsevol parada de la plaça, que molta gent ni se'n adona i se'l menja tranquil·lament, que ell se'l menjaria sense cap escrúpul, que el que passa és que "em manca formació", i que no em preocupés, que sempre que em trobés amb un cas semblant, jo ja sabia que no perdria res, perquè, o bé em

tornarien els diners o em canviarien el gènere. És inadmissible aquest raonament. Les conseqüències sobre la salut per ingerir aquest peix, segons el veterinari, són de poca importància: alguna al·lèrgia, vòmits, diarrees...

Però això no acaba aquí, canvio de parada, compro un altre lluç, i em trobo amb el mateix cas.

Truco al departament de Defensa del Consumidor i em passen a la direcció general de Sanitat i Salut Pública, d'allí em fan adreçar als SSTT de Sanitat i Seguretat Social.

Segons ells, això és competència del departament de Sanitat dels Ajuntaments. M'aconsellen que faci tres denúncies: una a la direcció del Mercat, una altra a l'Ajuntament del Districte i una altra

a l'Ajuntament de Barcelona. No n'he cursada cap perquè observo tanta indiferència en aquests organismes que m'han deixat decebuda. A més a més, ha quedat ben palesa aquesta actitud, ja que tots n'estaven assabentats i no se n'ha parlat a cap mitjà de comunicació, ni s'ha fet absolutament res per solucionar-ho.

Per tant, que quedi ben clar que es tolera la venda de productes en males condicions.

Podrien dir-nos les autoritats competents, on anirem a parar? Així volem romandre a la CE? D'on vénen tantes malalties? On van a parar els diners dels impostos que ens carreguen?

Aquestes i d'altres preguntes m'agradaria que me les contestessin. *Rosa Vila i Panach. Barcelona.*